

PŘÍBĚHY STARÉHO IZRAELE

EDUARD PETIŠKA

<i>Tiráž</i>	4
<i>Příběhy starého Izraele</i>	5
IZRAEL	6
<i>První příběh O TOM, JAK VZNIKL PODLE IZRAELCŮ SVĚT A VŠECHNY JEHO DIVY A KTERAK PRVNÍ LIDÉ DOSTALI DAREM RÁJ A JAK HO POZBYLI</i>	9
<i>Druhý příběh V NĚMŽ POPRVÉ ČLOVĚK ZABIJE ČLOVĚKA A PŘIJME ZA TO TREST</i>	12
<i>Třetí příběh O NESMÍRNÉ POTOPE SVĚTA, O NOEMOVI A JEHO ARŠE</i>	14
<i>Čtvrtý příběh O STAVBĚ OBROVSKÉ BABYLÓNSKÉ VĚŽE A O ZMATENÍ JAZYKŮ</i>	16
<i>Pátý příběh VYPRÁVÍ O PODIVUHODNÉM ŽIVOTĚ ABRAHÁMOVĚ A O JEHO SYNU IZÁKOVÍ</i>	18
<i>Šestý příběh O OSUDU MĚSTA SODOMY, O OTCI LOTOVI, JEHO DCERÁCH A O SMUTNÉM MOŘI, KTERÉMU SE ŘÍKÁ MRTVÉ MOŘE</i>	22
<i>Sedmý příběh VYPRÁVÍ O JOSEFOVI A JEHO BRATRECH</i>	24
<i>Osmý příběh O MOJŽÍŠOVI, EGYPTSKÝCH RANÁCH A DLOUHÉ STRASTIPLNÉ CESTĚ DO ZEMĚ ZASLÍBENÉ</i>	29
<i>Devátý příběh VYPRÁVÍ O NEJVĚTŠÍM IZRAELSKÉM SILÁKU SAMSONOVI</i>	38
<i>Desátý příběh O SAULOVÍ, KTERÝ HLEDAL OSLICE, A NALEZL KRÁLOVSTVÍ, A O ŽIVOTĚ SLAVNÉHO IZRAELSKÉHO KRÁLE DAVIDA</i>	41
<i>Jedenáctý příběh VYPRÁVÍ O MOUDROSTI IZRAELSKÉHO KRÁLE ŠALOMOUNA, O STAVBĚ JERUZALÉMSKÉHO CHRÁMU A O KRÁLI DUCHŮ ASMODEOVI</i>	47
<i>Dvanáctý příběh O JONÁŠOVI, KTERÝ PRCHAL PŘED ROZKAZEM BOHA JAHVA, BYL POHLCEN OHROMNOU RYBOU A KÁZAL V MĚSTĚ NINIVE</i>	53
<i>Třináctý příběh VYPRÁVÍ O STATEČNÉ DÍVCE JUDIT, KTERÁ SE VYDALA ZACHRÁNIT SVÉ KRAJANY PŘED MOCNÝM NEPŘÍTELEM</i>	55
<i>Čtrnáctý příběh O SMUTNÉM KONCI MĚSTA JERUZALÉMA, O PROROKU JEREMIÁŠOVI, O BABYLÓNSKÉM ZAJETÍ, KRÁLI NABUKADNESAROVI A PROROKU DANIELOVI</i>	58
<i>Edice</i>	63

Tiráž

Eduard Petiška

Příběhy starého Izraele

V elektronické podobě vychází v souborném vydání pod názvem Starověké báje a pověsti, v tištěné podobě vychází, jako součást knihy, Příběhy na které svítilo slunce (původní název).

Vydalo Education s.r.o. v roce 2013 jako svou 9. elektronickou publikaci.

education@petiska.cz

Copyright (c) Eduard Petiška 2013

Copyright obálka (c) Jakub Mareš 2013

2. elektronické vydání.

ISBN

978-80-87781-84-5 - epub

978-80-87781-85-2 - pdf

978-80-87781-86-9 - mobi

Edice sebraných spisů Eduarda Petišky - třetí svazek

Subedice - Báje a pověsti

Vychází jako třetí svazek sebraných spisů Eduarda Petišky. Edice sebraných spisů Eduarda Petišky vychází v elektronické podobě. Řada jeho děl, které vycházejí v této edici, je ale také k dispozici v tištěné podobě.

Informace o dalších knihách Eduarda Petišky naleznete na konci knihy, nebo na:

<https://www.facebook.com/education.cz>

Příběhy starého Izraele

doporučujeme všem čtenářům, kteří rádi četli báje a pověsti řecké. Pro plné pochopení řecké (a naší) kultury je nezbytné vydat se hlouběji do minulosti ke kulturám, které té řecké předcházely a výrazně ji ovlivnily.

Jako průvodce na cestě lidskými dějinami a příběhy mohou posloužit další autorovy knihy: Staré egyptské báje a pověsti, Příběhy starého Izraele, Příběhy tisíce a jedné noci, Staré řecké báje a pověsti, Staré české báje a pověsti I., Staré české báje a pověsti II., Báje a pověsti dvacátého století..

PhDr. Eduard Petiška (14. května 1924 Praha – 6. června 1987 Mariánské Lázně) byl český básník, romanopisec, povídkář, novelista, autor knih pro děti a mládež, dramatik, teoretik dětské literatury a překladatel, otec spisovatele Martina Petišky.

Autor více než devadesáti titulů, oslovující už pátou generaci čtenářů. Jeho knihy byly přeloženy do několika desítek jazyků.

IZRAEL

Mezi egyptskou říší a územím států vznikajících a zanikajících na území Mezopotámie ležela ve starých dobách země obývaná izraelským lidem. Hraničila se Středozemním mořem jako dnešní stát Izrael a nebyla ve starověku větší než moravskoslezská země našeho státu.

Izraelským územím protékala, tehdy jako dnes, od severu k jihu řeka Jordán. Ale na březích této řeky nevznikala žádná velká města, Jordán nespojoval vnitrozemí s mořem ani nezürodňoval izraelská pole jako zürodňoval egyptská pole Nil. Izraelci nikdy nepoznali blahobyť, který dopřávaly velkým sousedním říším řeky Nil nebo Euphrat a Tigris. A tak nezbyvalo zemědělcům v hornaté a vyprahlé zemi nic jiného než čekat na vodu přicházející z oblohy, na déšť. Věřili, že vodu z nebes posílá svému vyvolenému lidu sám veliký a jediný izraelský bůh Jahve. Utěšovali se vírou, že vodou velkých řek se musí spokojit národy, které si Jahve neoblíbil.

Izraelci nezanechali po sobě tak skvělé umělecké a stavitelské památky jako Egypťané nebo Babyloňané. Zatímco jiné národy velkolepě zdobily své chrámy sochami a obrazy bohů, izraelské náboženství zakazovalo stavět v chrámech sochy a zdobit chrámy obrazy. Izraelský bůh byl neviditelný a nesměl se zpodobovat.

Slávu izraelského lidu nehlásají pyramidy, ale písemnictví. Izraelské báje a pověsti naší knihy patří k souvislému a rozsáhlému písemnictví. Jsou mladší než mezopotamské nebo egyptské, vznikaly v posledním tisíciletí před naším letopočtem. Nemusíme je skládat ze zlomků jako příběhy mezopotamské a egyptské. Jsou ucelené. V izraelském písemnictví najdeme knihy historické, sbírky zákonů, příběhů, pověstí a bájí, básně i knihy moudrostí.

Písemné památky starého Egypta i staré Mezopotámie upadly v zapomenutí se znalostí jejich starověkého písma. Izraelské písemné památky dostávaly časem jinou podobu, podle toho, jak se měnilo stanovisko vypravěče nebo vykladače, ale v zapomenutí neupadly nikdy. Hebrejská bible, která shrnovala v sobě izraelskou literaturu, sjednotila židovské kmeny, dala jim vědomí národa a stala se základem židovského náboženství. Nová pokolení přidávala ke starému znění nové dodatky, obměňovala příběhy a vykládala je po svém. Hebrejské bájesloví a pověsti žily a proměňovaly se v ústech vykladačů i za našeho letopočtu. V knize, která leží před vámi, bylo přihlédnuto i k novějším dodatkům a výkladům, neboť židovská tvořivost nezemřela s počátkem našeho letopočtu. Tím se tato kultura liší od mrtvých kultur staroegyptské a mezopotamské.

Hebrejské písemné památky byly přejaty i do křesťanské bible pod jménem Starý zákon a žijí tak podnes i mimo židovské náboženství ve všech křesťanských náboženstvích světa.

Říkává se:

JAKÝ KRAJ, TAKOVÍ BOZI

Těžší životní podmínky, vyprahlost země, drsný hornatý kraj daly Izraelcům představu přísného boha Jahve, neúprosného a trestajícího. Leckdy připomíná starověký Jahve velitele a jeho věřící poslušné vojáky, plnící rozkaz. I to má svůj původ v zemi, kterou Izraelci obývali.

Izraelské území bylo odedávna mezi dvěma říšemi. Tudy se valila vojska egyptských faraónů na východ a z východu vojska mezopotamská na západ. Neštěstí, které přináší válka, bylo průvodcem izraelských dějin. Jak se nemělo dostat do bájí a pověstí!